

KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMO AUTOBUSAIS VIETINIO REGULIARAUS SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS VILNIAUS RAJONE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Keleivių ir bagažo vežimo autobusais vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais Vilniaus rajone taisyklės (toliau - taisyklės) nustato transporto verslininkų, naudojančių minimas transporto priemones keleiviams vežti (toliau - vežėjai), ir asmenų, kurie naudojami tomis transporto priemonėmis (toliau - keleiviai), pareigas, teises ir atsakomybę. Taisyklės yra privalomos visiems vežėjams, ekipažams, vežantiems keleivius autobusais vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais Vilniaus rajone, ir keleiviams, važiuojantiems minimomis transporto priemonėmis šiais maršrutais.
2. Keleivių vežimą autobusais vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais Vilniaus rajone organizuoja Vilniaus rajono savivaldybė (toliau - Savivaldybė).
3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse.

II. EISMO ORGANIZAVIMAS

4. Vietinis reguliarus autobusų eismas organizuojamas keliais ir gatvėmis, kurių būklė atitinka Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 1996 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr.165 patvirtintus Reikalavimus gatvėms ir keliams, kuriais vyksta reguliarus keleivinio transporto eismas.
5. Reguliarių reisų metu autobusai privalo nustatytu laiku atvykti į stoteles, numatytas eismo tvarkaraštyje, parengtame vežėjo ir patvirtintame Vilniaus rajono savivaldybės administracijos.
6. Apie maršrutų nutraukimą ir jų pakeitimus keleiviams turi būti pranešama prieš 7 dienas.
7. Vežėjas turi teisę laikinai nutraukti reguliarių autobusų eismą, esant neišvažiuojamiems keliams, sunkioms meteorologinėms sąlygoms arba stichinėms nelaimėms, apie tai pranešęs Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir rajono vystymo skyriui.
8. Ruošiantis pradėti keleivių vežimo autobusais vietinio reguliaraus susisiekimo naują maršrutą, būtina patikrinti gatvių ir kelių, kuriais numatoma nauja maršruto trasa, būklę. Tam Savivaldybė sudaro komisiją, į ją kviečiami kelių policijos, kelio savininko, kelių eksploatavimo tarnybos, jeigu reikia, ir geležinkelio valdytojo, vežėjo bei kitų tarnybų atstovai. Ši komisija tikrina kelių ir gatvių būklę, parenka stotelių vietas, surašo nustatytos formos aktą, jame įrašo išvadą apie eismo galimybę arba nurodo nustatytus trūkumus. Jei yra trūkumų, aktas pateikiamas atitinkamoms žinyboms, kad juos pašalintų.

III. TRANSPORTO PRIEMONIŲ APIPAVIDALINIMAS

9. Šiose taisyklėse minimos transporto priemonės, kursuojančios vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais, privalo būti apipavidalintos pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu patvirtintų Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo nuostatų reikalavimus.
10. Autobusų išorės reklama leidžiama tik tokia, kuri nesusijusi su vežėjo veikla. Reklama, esanti transporto priemonės išorėje, negali uždengti privalomų apipavidalinimo elementų, kurie nustatyti Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo nuostatuose.

IV. STOTELĖS

11. Vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų autobusų stotelių vietas nustato Savivaldybė, vežėjai pateikia ir atnaujina jose informaciją apie autobusų eismą.

12. Stoteles įrengia ir nustatyto pavyzdžio sustojimo ženklus pastato gatvių ir kelių valdytojai. Stotelės įrengiamos vadovaujantis statybos techniniais reglamentais: „Automobilių keliai“ ir „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“. Sustojimo ženklai statomi pagal Kelių eismo taisyklių, Kelio ženklų ir šviesoforų naudojimo standarto reikalavimus, ant sustojimo ženklo nurodomas stotelės pavadinimas.

V. BILJETŲ PARDAVIMAS

13. Vežėjai privalo taikyti nustatyta tvarka patvirtintus tarifus, o vairuotojai (konduktoriai) – išduoti nustatytos formos bilietus. Bilietą privalo turėti kiekvienas keleivis, išskyrus tuos, kurie naudojami įstatymo suteikta teise važiuoti nemokamai. Keleivis turi saugoti bilietą iki kelionės pabaigos ir kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus jį parodyti. Vežėjai, kurie veža keleivius, privalo naudoti programuojamus kasos aparatus, numatytus Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkoje.

14. Ekipažas privalo parduoti bilietus keleiviams iš karto, kai šie įlipa į transporto priemonę. Draudžiama autobusų vairuotojams išvažiuoti iš stotelių teritorijų, kol neparduoti bilietai visiems keleiviams, kurie tuo metu nori juos įsigyti. Jeigu pagal čia išdėstytas sąlygas autobuso ekipažui neužtenka laiko parduoti bilietus visiems į transporto priemonę įlipusiems keleiviams, vežėjas gali kreiptis į Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir rajono vystymo skyrių dėl eismo tvarkaraščio koregavimo.

VI. VEŽĖJO, EKIPAŽO TEISĖS IR PAREIGOS

15. Vežėjas privalo užtikrinti autobusų keleivių saugumą ir transporto priemonių švarą.

16. Vežėjas privalo autobusuose iškabinti šias taisykles, išrašus iš Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių transporto lengvatas.

17. Už šių taisyklių pažeidimus vežėjas atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

18. Ekipažas turi teisę:

18.1. išlaipinti keleivius, atsisakiusius sumokėti už važiavimą;

18.2. nepriimti arba išlaipinti artimiausioje stotelėje keleivius, kurie neblaivūs, apsirengę nešvariais drabužiais, turi draudžiamą vežti bagažą ar kitaip pažeidžia taisykles;

18.3. laikinai nutraukti reguliarią eismą, esant neišvažiuojamiems keliams, blogoms meteorologinėms sąlygoms arba stichinių nelaimių metu, apie tai pranešęs vežėjui, o šis – Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir rajono vystymo skyriui.

19. Ekipažas privalo:

19.1. saugiai įlaipinti ir išlaipinti keleivius, autobusui privažiavus prie kelkraščio, atidaręs duris; užtikrinti saugų keleivių ir bagažo vežimą, nepriekaištingą ir paslaugų keleivių aptarnavimą (neleisti šiurkštaus, keleivių orumą įžeidžiančio elgesio, rūkymo salone, garso ir vaizdo aparatūros naudojimo, nepriimtino bent vienam keleiviui, ir pan.); nepriimti ir išlaipinti artimiausioje stotelėje neblaivius keleivius, trikdančius keleivių ramybę ir kliudančius ekipažui dirbti; įvertindamas susidariusią situaciją, pristatyti į artimiausią policijos įstaigą keleivius, kurie trikdo ramybę ir jų elgesys kelia grėsmę keleivių saugumui, arba iškviešti policiją, tam naudodamas mobiliojo ar kito galimo ryšio priemones;

19.2. kelionės metu turėti ekipažo dokumentus ir kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus juos pateikti;

19.3. laikytis nustatytų maršrutų ir eismo tvarkaraščių ;

19.4. nepažeisdamas talpumo normų, paimti to paties vežėjo autobusais vežtus keleivius, jei minimos transporto priemonės sugedo kelyje ar dėl kitų priežasčių negalima pristatyti keleivių į

paskirties stotelę;

19.5. autobuse rastus keleivių daiktus atiduoti į vežėjo buveinę.

19.6. prieš pradėdant keleivių kontrolę atidaryti tik priekines duris kontrolę vykdančioms pareigūnams.

19.7. būti tvarkingas ir su švaria apranga.

VII. KELEIVIŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

20. Keleiviai privalo laukti autobuso stotelėje.

21. Pirmumo teisę įlipti į autobusą turi neįgalieji, keleiviai su mažamečiais vaikais, nėščios moterys ir senyvo amžiaus žmonės. Nurodytiems asmenims kiti keleiviai privalo užleisti sėdimas vietas, virš kurių yra užrašai „Keleiviams su vaikais“, „Neįgaliesiems“ arba atitinkami simboliai.

22. Keleivis turi teisę:

22.1. užimti laisvą sėdimą vietą;

22.2. naudotis lengvatomis (autobusuose), numatytomis Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymu ir Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimais.

23. Keleivis privalo:

23.1. įsigyti ir turėti bilietą;

23.2. saugoti bilietą iki kelionės pabaigos ir pateikti jį ekipažui ar kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus;

23.3. netrikdyti kitų keleivių ramybės, nekliudyti ekipažui dirbti ir laikytis šiose taisyklėse nustatytos tvarkos;

23.4. kelionės metu turėti ir pateikti kontrolę vykdančioms asmenims dokumentų originalus, patvirtinančius teisę į transporto lengvatą;

23.5. neturėdamas galiojančio dokumento, suteikiančio jam teisę naudotis transporto lengvata, privalo pirkti bilietą už visą kainą.

24. Keleiviams draudžiama:

24.1. kalbinti autobuso vairuotoją ar kitaip trukdyti, kai jis vairuoja minimą transporto priemonę;

24.2. važiuoti girtiems ar apsvaigusiems nuo psichiką veikiančių medžiagų (narkotikų, vaistų, kitų svaigiujų medžiagų) įžeidžiant žmogaus orumą ir visuomeninę dorovę, skleidžiantiems aitrų kvapą, apsirengusiems nešvariais drabužiais, tepti ir gadinti autobuso išorę ir vidų, dėti bagažą ant transporto priemonės sėdynių ir leisti ant jų stovėti vaikams;

24.3. rūkyti, gerti, šiuokšinti, triukšmauti ar kitokiais veiksmais pažeisti viešąją tvarką ir trukdyti kitiems keleiviams.

25. Vežėjui padarytą žalą (apgadinta autobuso išorė ar vidus, išdaužtas ar subraižytas langas ir kt.) kaltininkas turi atlyginti įstatymų nustatyta tvarka.

26. Galinėje maršruto stotelėje keleiviai privalo išlipti.

27. Sugedus autobusui bilietas suteikia teisę keleiviui važiuoti kitu, to paties vežėjo autobusu iki biliete nurodytos maršruto stotelės.

VIII. ATSISKAITYMAS UŽ VAŽIAVIMĄ

28. Bilietai autobusuose saugomi iki kelionės pabaigos.

29. Autobuso bilietas suteikia teisę važiuoti viena transporto priemone viena maršruto kryptimi iki maršruto stotelės. Terminuotas bilietas suteikia teisę važiuoti autobusais biliete nurodytomis sąlygomis.

30. Bilietas, sugadintas taip, kad negalima iššifruoti jame esančio įrašo arba perskaityti jo numerio, arba atpažinti kasos aparato žymų – negalioja.

IX. BAGAŽO VEŽIMAS

31. Autobusais nemokamai galima vežti rankinį bagažą, kuris neužima papildomos keleivio vietos ir yra ne didesnis kaip 60 x 40 x 20 cm arba kurio bendra matmenų suma neviršija 120 cm. Mažamečio vaiko vežimėlis ir neįgaliojo vežimėlis nelaikomi bagažu.

32. Keleivis, pažymėjęs papildomą vienkartinį bilietą, gali vežti bagažą, kuris užima ne daugiau kaip vieną papildomą keleivio vietą, yra ne didesnis kaip 100 x 50 x 30 cm, ne sunkesnis kaip 40 kg arba kurio bendra matmenų suma neviršija 180 cm.

33. Už vežamo bagažo saugumą atsako pats keleivis.

34. Autobusais draudžiama vežti degiąsias, sprogstamąsias, dvokiančias, radioaktyvias medžiagas, suspaustas ir suskystintas dujas (išskyrus dujas nešiojamuose balionėliuose), smailius, aštrius, griozdiškus, trukdančius keleiviams daiktus, nesuvyniotus arba be dėklų šaunamuosius ginklus, daiktus, kurie gali sutepti transporto priemonės sėdynes arba keleivių drabužius.

35. Keleivis, kuris nori vežti autobusu gyvūnus (šunis, kambarinius gyvūnus ir paukščius), privalo juos laikyti taroje arba specialiuose narvuose ir įsigyti papildomą autobuso važiavimo bilietą.

X. VEŽĖJŲ, EKIPAŽŲ IR KELEIVIŲ KONTROLĖ

36. Vežėjų, ekipažų darbą ir keleivius kontroliuoja Savivaldybės ir kiti pareigūnai, turintys specialius pažymėjimus. Šie asmenys turi teisę sustabdyti autobusą signaliniu disku tose vietose, kur pagal Kelių eismo taisykles sustoti nedraudžiama, įlipti, prieš išlipant ir įlipant keleiviams, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus transporto priemonėje.

37. Vežėjai, ekipažai ir keleiviai privalo vykdyti teisėtus pareigūnų, turinčių kontrolės teisę, reikalavimus.

38. Kontroliuojančių pareigūnų signaliniu disku stabdomo autobuso ekipažas privalo sustabdyti transporto priemonę, pranešti keleiviams apie būsimą kontrolę ir būtinumą parodyti bilietus ar kitus atitinkamus dokumentus, pateikti reikalaujamus ekipažo dokumentus ir vykdyti kitus teisėtus pareigūnų reikalavimus. Ekipažui ir keleiviams draudžiama: trukdyti atlikti kontrolę arba jos vengti.

39. Kontrolierius privalo būti prisisegęs skiriamąjį ženklą (kortelę, ženkliuką) arba vilkėti uniformą, keleivio reikalavimu parodyti pažymėjimą. Savivaldybės pareigūnai kaip skiriamąjį ženklą pateikia kontrolieriaus pažymėjimą.

40. Kontrolę vykdančios pareigūnai tikrina:

40.1. kaip vežėjai, ekipažai ir keleiviai laikosi šių taisyklių;

40.2. kaip vežėjai ir ekipažai laikosi maršrutų ir eismo tvarkaraščių;

40.3. ar ekipažai teisingai išduoda ir įformina bilietus ir ar turi kelionės dokumentus.

41. Kontrolieriaus prašymu keleivis privalo pateikti vieną iš šių bilietų ar dokumentų:

41.1. autobuso vienkartinį bilietą;

41.2. galiojantį autobuso terminuotą bilietą;

41.3. autobuso vienkartinį arba galiojantį vardinį terminuotą bilietą su nuolaida ir galiojantį dokumentą, patvirtinantį asmens teisę į transporto lengvatas.

42. Keleivis laikomas važiuojančiu be bilieta arba vežančiu vaiką nuo septynerių iki šešiolikos metų be bilieta, jei kontrolės metu:

42.1. nepateikia kontrolieriui autobuso vienkartinio bilieta arba galiojančio terminuoto bilieta, galiojančio vardinio terminuoto arba pažymėto vienkartinio bilieta su nuolaida ir galiojančio dokumento, patvirtinančio asmens teisę į transporto lengvatas;

42.2. pateikia kontrolieriui kitame autobuse įsigytą bilietą, išskyrus atvejus, numatytus 19.4 ir 27 p;

42.3. pateikia kontrolieriui kito keleivio perduotą bilietą.

43. Nustatę, kad keleivis pažeidė šias taisykles ir už tai numatyta administracinė atsakomybė, kontrolę atliekantys pareigūnai paima iš keleivio nustatyto dydžio baudą ir išduoda nustatyto pavyzdžio kvitą. Baudos kvitas nesuteikia teisės važiuoti be bilieta. Jei keleivis atsisako sumokėti baudą, jam surašomas administracinio teisės pažeidimo protokolas, o bauda išieškoma įstatymų nustatyta tvarka.

44. Keleiviai, kurie važiuoja nešvariais drabužiais arba vežasi draudžiamą bagažą, turi būti išlaipinti artimiausioje stotelėje.

45. Kontrolę atliekantys pareigūnai, nustatę vežėjo ar ekipažo aplaidumą, šių taisyklių reikalavimų nesilaikymo ar piktnaudžiavimo faktus, surašo administracinio teisės pažeidimo protokolą, jei už tai numatyta administracinė atsakomybė, arba paima baudą vietoje ir išduoda nustatytos formos kvitą. Kitais atvejais surašomas atitinkamas aktas.

46. Kontrolierius turi teisę:

46.1. išlaipinti iš autobuso keleivį, kuris važiuoja be bilieta ir atsisako mokėti baudą;

46.2. pristatyti į policiją keleivį, kuris važiuoja be bilieta ir atsisako mokėti baudą bei pateikti asmenybę patvirtinantį dokumentą;

46.3. paimti negaliojančius ir suklastotus bilietus bei dokumentus, nesuteikiančius teisės į transporto lengvatą;

46.4. reikalauti, kad keleiviai vykdytų jo teisėtus nurodymus.
